

Sigtuna
Vatten & Renhållning

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2021

Innehållsförteckning

Verksamhetsidé	3
VD har ordet.....	4
Vår verksamhet.....	5
VA – vatten & avlopp	6
Renhållning	16
Verksamhetsstöd	22
Styrelsen	23

Verksamhetsidé

*Sigtuna Vatten & Renhållning AB
ska förse kommunens invånare och
företag med tjänster av hög kvalitet
inom VA och avfallsområdet.*

*Verksamheten ska vara hållbar, nära
och pålitlig.*

"Det ska vara lätt att göra rätt"

VD har ordet

En stolt VD!

Att det kommer vatten i kranen när man öppnar den, att det försvinner när man spolar på toaletten och att avfallet hämtas när man lägger det i ett sopkärl, ser vi som en självklarhet i dagens samhälle. Det ligger dock mycket arbete bakom att våra vatten, avlopps- och avfallsfunktioner ska fungera. Ett arbete som inte alltid är lätt, men som våra medarbetare på SIVAB ägnar varje dag åt och löser de problem som uppstår för att alla våra kunder ska få en väl fungerande vatten- och avloppsförsörjning samt avfallshämtning.

Vatten, avlopp och avfall är en oerhört viktig grundfunktion i vårt samhälle. Utan det så fungerar inte samhället. Vi kan känna oss trygga i att vi har en väl fungerande vatten – och avfallsverksamhet. Det är en viktig faktor när omvärlden har blivit mer otrygg. Tillsammans arbetar alla våra duktiga och kreativa medarbetare på SIVAB för en fortsatt trygg och säker vatten- och avloppsförsörjning samt för en väl fungerande avfallshantering, varje dag – för dig.

Det är jag riktigt stolt över.

Vi ser att våra kunder blir bättre och bättre på att både använda mindre vatten och att sortera sitt avfall, vilka är två viktiga miljöfrågor. För våra resurser är inte obegränsade. Jag är stolt över att vi har kommit så här långt – men inte nöjd. Vi behöver bli ännu bättre på att hushålla med vårt vatten och minska avfallsmängderna.

Vi har levt i en pandemi de senaste två åren. Det har förstås påverkat oss och även vi har behövt anpassa våra arbetssätt. Det har dock, tack vara kreativa lösningar och nya arbetsmetoder fungerat. Vatten- och avloppsförsörjningen samt avfallshämtningen har kunnat genomföras utan större störningar.

I vår årsredovisning kan du läsa mer om vad vi gör för att allt ska fungera i din vardag. Hur vi underhåller vårt ledningsnät för vatten och avlopp och hur vi medverkar i att bygga ut våra system när kommunen växer. Du kan också läsa om hur vi jobbar med att ta hand om ditt avfall och hur vi bland annat medverkar i arbetet för att återvinna salt ur det avfall som bränns för att kunna använda det till vägsalt om vintern.

Vi finns till för våra kunder och en viktig utgångspunkt är att vi ska ge en god service. De du oftast kommer i kontakt med när du hör av dig till oss är vår kundtjänst som finns till hands och hjälper dig när du behöver någon av våra tjänster. Har du synpunkter på vår verksamhet är du mycket välkommen att höra av dig till oss. Ju fler som bidrar med idéer om hur vi kan förbättra vår verksamhet, desto bättre.

Vi har ett ständigt pågående arbete med att utveckla vår verksamhet, för att ligga i framkant och så att vi alla fortsatt kan vara stolta över det dricksvatten vi har och på det sätt vi tar hand om avloppsvattnet och avfallet.

Johan Stock
VD

Vår verksamhet

Sigtuna Vatten & Renhållning AB (SIVAB) ansvarar för dricksvattenförsörjningen och avloppsomhändertagandet (som är uppdelat i spill- och dagvatten) inom av kommunfullmäktige fastställt verksamhetsområde.

SIVAB ansvarar även för att samla in och transportera hushållsavfall från invånare till behandling och materialåtervinning från kommunens hushåll samt därmed jämförligt avfall från verksamheter. Genom ägardirektivet ansvarar vi även för viss rådgivning till fastighetsägare med enskilda va-anläggningar med ekonomiskt bidrag från kommunen.

Verksamheterna utgår från några huvudlagstiftningar, Miljöbalken, Lag om allmänna vattentjänster (Vattentjänstlagen) och Livsmedelslagen. Härutöver regleras verksamheterna av de beslut som fattas i kommunfullmäktige avseende renhållningsordning, allmänna bestämmelser för användande av Sigtuna kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA), verksamhetsområden för allmänt vatten och avlopp samt VA-plan för Sigtuna kommun.

Utöver nämnda regelverk anges i ägardirektivet vissa mål för verksamheten varav kan nämnas att bolaget ska medverka i planeringsprocessen och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen, att information och en viss rådgivning ska lämnas till invånare med enskilda va-anläggningar samt att konsekvenserna för hälsa och miljö ska värderas vid planering, budgetering och upphandling av väsentlig karaktär.

Myndighetsutövning ligger utanför bolagets ansvarsområde.

VA – vatten & avlopp

SIVAB ansvarar för dricksvattenförsörjningen och avloppsomhändertagandet inom av kommunfullmäktige fastställt verksamhetsområde. Ungefär 43 000 av invånarna i Sigtuna kommun försörjs med kommunalt vatten och avlopp, resterande del har enskilda Va-anläggningar.

Dricksvatten produceras och levereras till kommunen genom kommunalförbundet Norrvattens försorg. Därefter sker distribution till abonnenterna genom SIVAB: s egna Va-anläggningar. SIVAB driver även ett mindre vattenverk i Lunda Albano.

Spillvatten avleds genom SIVAB: s lednings- och tunnelsystem till anslutningspunkten för Käppalaförbundet som ligger i närheten av Löwenströmska sjukhuset i Upplands Väsby. Spillvattnet renas i Käppalaförbundets avloppsreningsverk på Lidingö. SIVAB driver även en mindre avloppsreningsanläggning i Lunda Albano.

Dagvatten (regn-, yt- och dräneringsvatten) avleds till Mälaren via ledningar, diken, fördröjnings-magasin (för utjämning och rening) och åar, exempelvis Märstaån.

Väsentliga händelser i VA-verksamheten under 2021

Utbyggnaden av Va-systemet har under året fortsatt i stor omfattning genom nya utbyggnadsområden för bostäder och verksamheter.

Större va-utbyggnader har under året skett i bostadsområdena Sigtuna Stadsängar och Steninge Slottsby samt i verksamhetsområdena Stadsdel 5 Arlandastad och i Västra Rosersbergs Verksamhetsområde.

Va-anläggningen kompletteras därmed med längre ledningar, ett antal dagvattendammar, en spillvattenpumpstation och en dricksvattenpumpstation samt fler abonnenter.

Utbyggnaden av huvudavloppsledningen vid Märsta station har pågått under hela år 2021 och beräknas blir tagen i drift under sommaren 2022.

Det är bara vatten.

NY HUVUDSPILLVATTENLEDNING FÖRBI SÄTUNA TORG

Ett av de mer komplicerade reinvesteringsprojekten av va-systemet startade i samband med att detaljplan Sätuna torg Södra vunnit laga kraft. Detaljplanen medför ny bebyggelse och kräver omläggning av VA-ledningarna i detaljplaneområdet.

Det aktuella området har utmanande markförhållanden och tekniska förutsättningar, vilket krävde en noggrann projektering för att kunna byta ut huvudspillvattenledningen i nära anslutning till Sätuna torg, pendeltågsstationen samt under järnvägsspåret mot Moralund, en sträcka på drygt 500 meter.

Huvudspillvattenledningen ger i viss mån en ny sträckning, vilket har inneburit att förberedande ombyggnadsåtgärder har genomförts för att kunna koppla in befintlig bebyggelse på det nybyggda spillvattensystemet.

Under 2021 genomfördes en upphandling för anläggandet av huvudspillvattenledningen och entreprenaden startade i augusti.

Den nya huvudspillvattenledningen byggs med sänkbrunnar av betong, mellan vilka spillvattenledningen förläggs med den schaktfria metoden rörtryckning. Entreprenaden beräknas bli färdigställd under 2022.

MODELLERING AV VATTENLEDNINGSNÄT

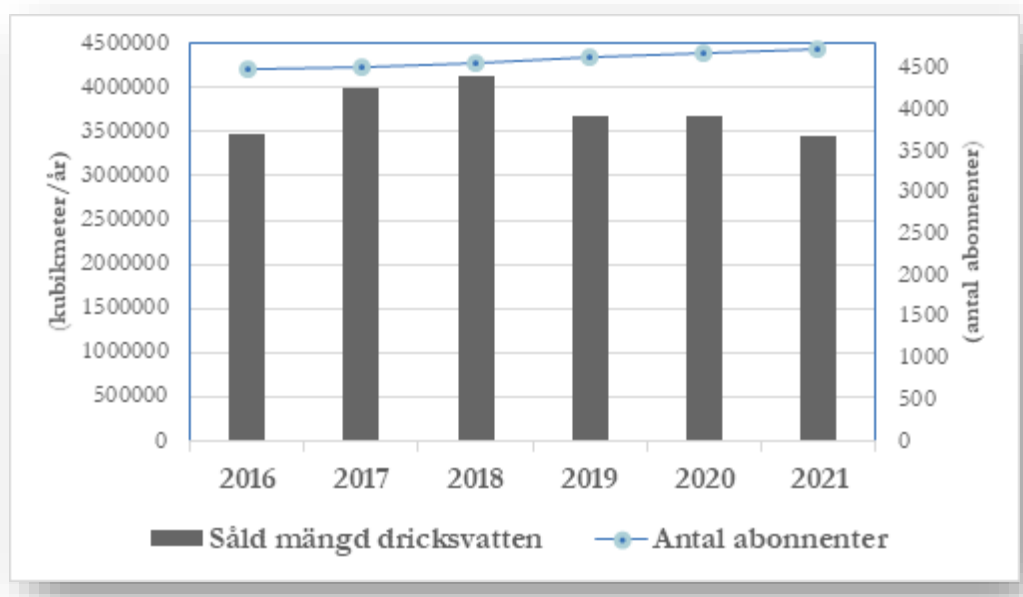
Under 2020 påbörjades arbetet med att bygga upp en komplett datamodell av allmänna ledningsnätet för dricksvatten och under 2021 färdigställdes grundmodellen. Möjligheten finns nu att modellera olika scenarion för ledningsnätet och är ett värdefullt verktyg vid förnyelseplanering och planering inför framtida exploatering i kommunen.

Under våren 2022 påbörjades arbete med att utifrån grundmodellen, upprätta en prognosmodell och utifrån denna ta fram en dimensionsplan för ledningsnätet.

FÖRSÅLD DRICKSVATTENMÄNGD

Trots att tillväxten av nya bostäder och verksamheter ökat har försåld dricksvattenmängd minskat. Det kan delvis förklaras med den torra varma sommaren 2018 då många vattnade trädgårdar, fyllde på egna pooler och mycket vatten såldes. Därefter har mängden försålt vatten avtagit avsevärt. Under dessa år har Coronapandemin haft stor påverkan med framförallt Arlandas minskade flygningar. Kanske även hållbarhetstanken att generellt minska på onödigt användande av dricksvatten.

Diagram: Såld mängd dricksvatten och antal abonnenter

TILLSKOTTSVATTEN

Det allmänna ledningsnätet för spillvatten är ett område som SIVAB arbetat med kontinuerligt för att minska. För att komma tillrätta med tillskottsvatten på både allmänt nät och felkopplingar på fastighetsmark krävs personal som strukturerat kan arbeta med området och åtgärda bristerna. I början av 2020 anställdes en ny VA-ingenjör för detta.

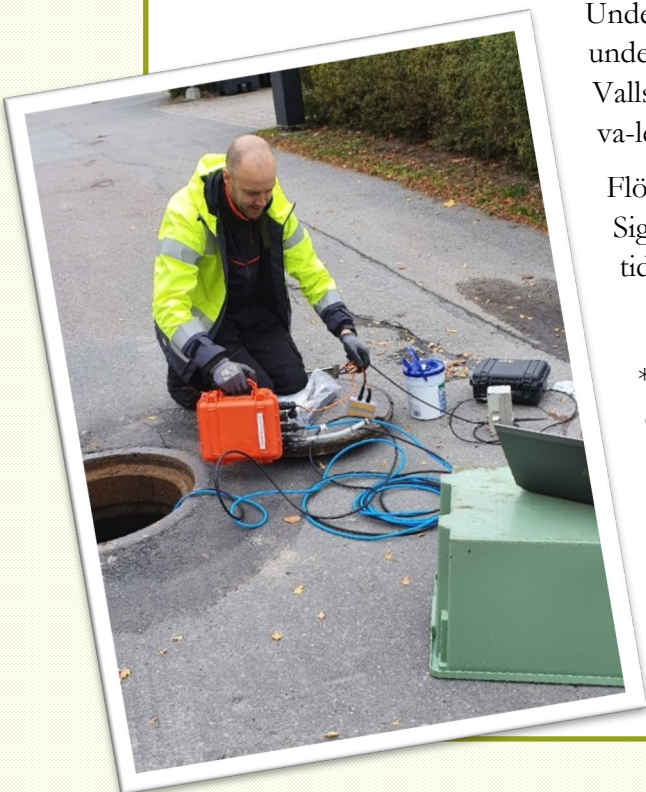
För att kunna ringa in områden i Märsta som bidrog med mest tillskottsvatten placerades det ut flödesmätare på väl avvägda punkter på ledningsnätet. Vi filmade även ledningarna. Det visade att områdena kring Fasanvägen tillförde mycket tillskottsvatten. Resultaten visade att det antingen var brister och felkopplingar på de allmänna ledningarna, eller brister på de privata ledningarna på fastighetsmark.

Under 2021 så åtgärdades de allmänna spillvattenledningarna genom att infodra med flexibelt foder. En stor del av de brister/felkopplingar som fanns på de privata delarna är åtgärdade av fastighetsägarna. Projektet visar hur viktigt det är att ha personal som aktivt kan arbeta med fastighetsägarna, att informera, påminna och i vissa fall bistå vid frågor om olika lösningar.

Under 2020/2021 genomfördes ytterligare undersökningar på felkopplingar inne på fastigheter i Vallstanäsvägen inför ombyggnad av befintliga allmänna va-ledningar som var i dåligt skick.

Flödesmätningar genomfördes på ett par områden i Sigtuna stad under 2021. Dessa ska utvärderas framåt i tiden.

*Tillskottsvatten är smält snö, dränerings-, grunddricks- eller dagvatten

FÖRNYELSE AV LEDNINGSNÄT UNDER 2021

Tre mer omfattande förnyelseprojekt genomfördes:

1

Vallstanäsvägen (söder om Rosersbergsvägen):

Huvudproblemen på denna sträcka fanns på spillvattenledningarna, efter återkommande stopp på servisledningarna genomfördes tv-inspektion på hela sträckan. Denna visade omfattande brister såsom inträngande rötter, kraftiga fogförskjutningar, sprickor mm. Nästa steg då det konstaterats att åtgärd var nödvändig var att genomföra en undersökning för att kontrollera fastigheternas anslutningar till det allmänna ledningsnätet.

Briter fanns på både de allmänna samt de privata delarna av servisledningarna, Analys av vattenledningen visade att det också varit en del läckor på den aktuella sträckan, dessa skulle dock inte motivera en omläggning om det inte vore för behovet av att åtgärda ledningen för spillvatten. I många fall går det att renovera spillvattenledningar ”schaktfritt”, i detta fall var dock bristerna för omfattande för att det skulle vara möjligt. Med detta som bakgrund, sanerades både spill- och vattenledning. Huvudledningen för dagvatten var i gott skick och låg dessutom i egen schakt och berördes ej i arbetet.

2

Bristagatan:

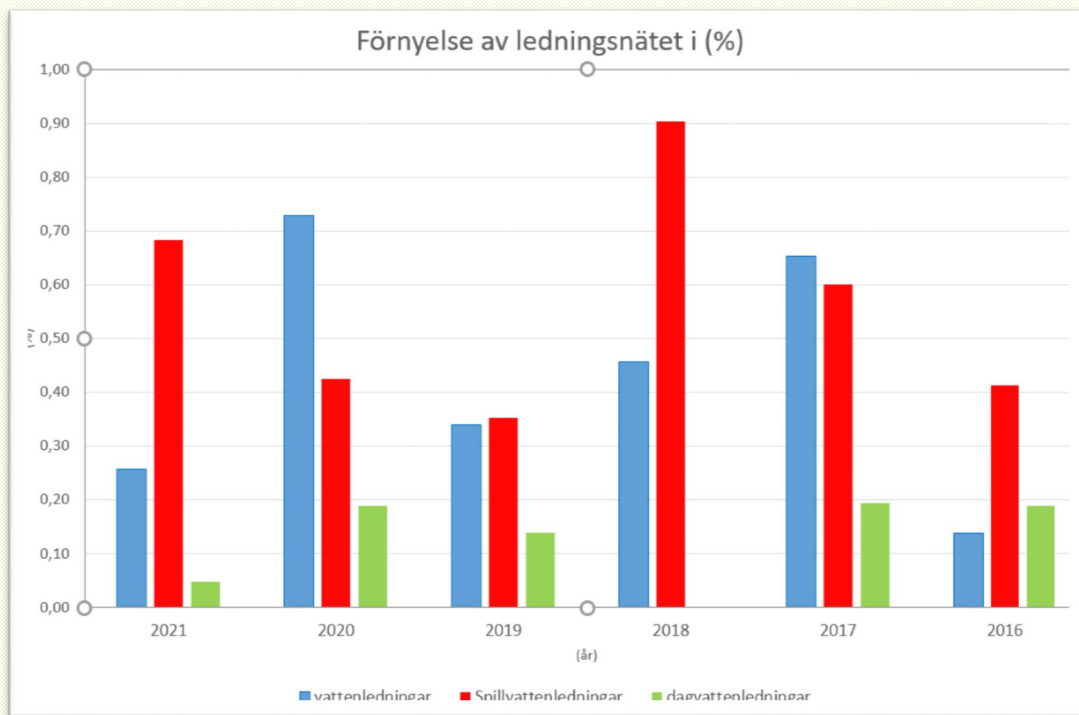
Vattenledningen i området kring korsningen Bristagatan/ Industrigatan sanerades under 2021. Grundorsaken till denna omläggning var en byggnation av cirkulationsplats i aktuell korsning. Undersökningarna inför projektstart omfattande även tv-inspektion av dag- och spillvattenledningarna, inga akuta brister kunde konstateras.

3

3

Fasanvägen:

Som en del av förprojekteringen av projektet på Fabriksgatan genomfördes undersökningar i syfte att identifiera källor för tillskottsvatten, efter omfattande mätningar och undersökningar ringade vi in området kring Fasanvägen som en bidragande källa, se även under rubrik tillskottsvatten. Då tv-inspektionen av huvudledning inte visade några större fog- förskjutningar eller svackor, kunde hela sträckan infodras med flexibelt foder (schaktfritt). En aktiv kontakt med fastighetsägarna bidrog också till att många åtgärdade de brister som fanns på de privata delarna av va-systemet.

VA-RÅDGIVNING OCH ENSKILT VATTEN & AVLOPP

Hej
fastighetsägare!

Är du en av dem som redan åtgärdat ditt avlopp om det var undermåligt?

I så fall vill vi från kommunen och SIVAB rikta ett stort tack för att du är med och hjälper oss alla med att minska näringsbelastningen till våra sjöar, marker och vattendrag. Dessa investeringar och allt det arbete som ni gör, gör att vi långsiktigt inom kommunen kommer att få bättre status och mer välmående vattenmiljöer.

Fram till 2021 har faktiskt totalt ca 70 % av alla enskilda avloppslösningar åtgärdats till helt godkänd status. Och många fler håller på i detta nu att planera samt åtgärda eventuella brister som finns i deras anläggningar. Vilket är helt fantastiskt!

Skulle det vara så att du tillhör en av dem som håller på i detta nu, eller planerar att göra något åt ditt avlopp framöver, så skulle vi även vilja påminna att kommunen finansierar en oberoende VA-rådgivningstjänst via oss på SIVAB dit du som behöver hjälp med enskilda Vatten- och avloppsfrågor kan vända dig.

VATTENMÄTARE & FJÄRRÄVLÄSNING

När mätare byts ut och när nya mätare sätts upp använder vi digitala ultraljudsmätare som är möjliga att fjärravläsa. De mätare vi framöver kommer att sätta upp kommer även vara akustiska. Mätare som med hjälp av akustik känner av ljud på ledningsnätet. För att hantera data från dessa mätare har vi börjat använda ett specialprogram framtaget enkom för det ändamålet.

Mätaren avläser med tre fasta antenner. Vi har även en drive-by lösning med antenn monterad i bil.

Fjärravläsning gör så att det direkt tas ut en korrekt avgift på förbrukad vattenmängd.

Det finns olika storlekar på vattenmätaren beroende på hur mycket vatten abonnenten behöver. Beroende på storlek är det olika utesittningstider.

De ”små” mätarna får sitta ute i 10 år och de större mätarna får sitta ute i 5 år. När maximal utesittningstid är uppnådd ska mätarna bytas ut mot nya.

I dagsläget har vi cirka 5 100 stycken vattenmätare uppsatta hos våra abonnenter.

Renhållning

Uppdraget för avfallsverksamheten utgår från 15 kap. miljöbalken där det definieras vilka delar av avfallshanteringen som faller under kommunens ansvar. För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning som skall innehålla de föreskrifter om hantering av avfall som gäller för kommunen och en avfallsplan.

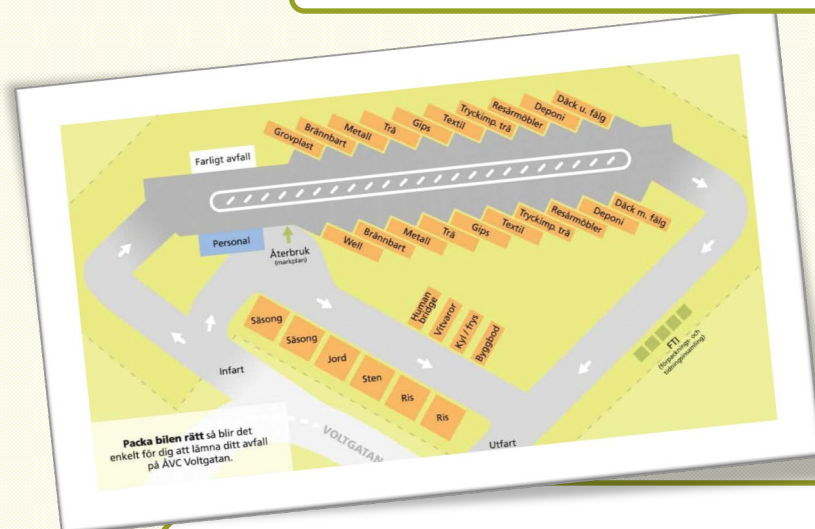
Avfallsplanen skall innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet. Gällande avfallsplan avser perioden 2016-2020 och avsikten är att revidera den under 2021 i samarbete med olika verksamheter inom Sigtuna Kommun.

Kommunens renhållningsansvar avser hushållen och omfattar insamling, transport och behandling av restavfall, matavfall, slam från enskilda avlopp, fett från fettavskiljare, latrin, grovsopor, batterier samt avfall som innehåller elektriska eller elektroniska produkter, kasserade kyl- och frys samt andra vitvaror, farligt avfall samt övrigt kommunalt avfall och därmed jämförligt avfall.

På Återvinningscentralen kan hushållen utan avgift lämna sorterat kommunalt avfall såsom grovsopor, farligt avfall och ett antal övriga avfallsfraktioner för återanvändning, återvinning eller omhändertagande. Sedan juni 2020 drivs en ny återvinningscentral Voltgatan i egen regi. Som ett komplement till återvinningscentralen besöks olika delar av kommunen av en mobil återvinningscentral ett antal tillfällen under vår och höst.

Väsentliga händelser i Avfallsverksamheten under 2021

ÅVC Voltgatan

Vår fina återvinningscentral har nu varit igång på Voltgatan sedan 8 juni 2020 och får positiva betyg från invånarna i Sigtuna kommun.

Mängden avfall som kommer in till anläggningen är dessutom betydligt större idag än tidigare när den låg i Brista och drevs på entreprenad.

Under våren 2021 har en fordonsräknare installerats samt en läsare av registreringsskyltar för inpasserande. Genom detta system kan vi få exakta data på vilka verksamheter som besöker ÅVC Voltgatan, mängden registrerade bilar från andra kommuner samt vistelsetid.

Det pågår ett arbete med att förenkla för våra företagskunder med hjälp av ett digitaliserat faktureringsystem. Detta innebär att du som företagare inom en snar framtid:

- Kortar ner tiden för ditt besök
- Slipper beställa grönt kort & företagskort
- Blir fakturerad automatiskt utan krångel

"Det ska vara lätt att göra rätt!"

INSAMLING AV MAT, - RESTAVFALL SAMT FÖRPACKNINGAR & RETURPAPER

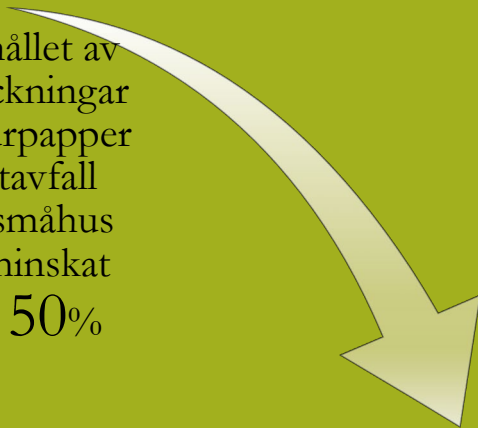
Uppstart av de nya gemensamma entreprenaderna med samverkanskommunerna Håbo, Knivsta och Upplands-Bro har gått väldigt bra. Under 2021 samlades det in nära 1,1 miljon kilo förpackningar via sortering i fyrfacksystemet med drygt 12 500 fyrfacksskär

	(ton)	Sigtuna	
Färgat glas	217	7%	
Matavfall	1 156	35%	
Restavfall	1 064	32%	
Tidningar	256	8%	
Metallförpackning	52	1,6%	
Ofärgat glas	162	5%	
Pappersförpackning	218	7%	
Plastförpackning	198	6%	
Summa	3 323		
Matavfall	1 156	35%	
Restavfall	1 064	32%	
Förpackning/Tidning	1 103	33%	

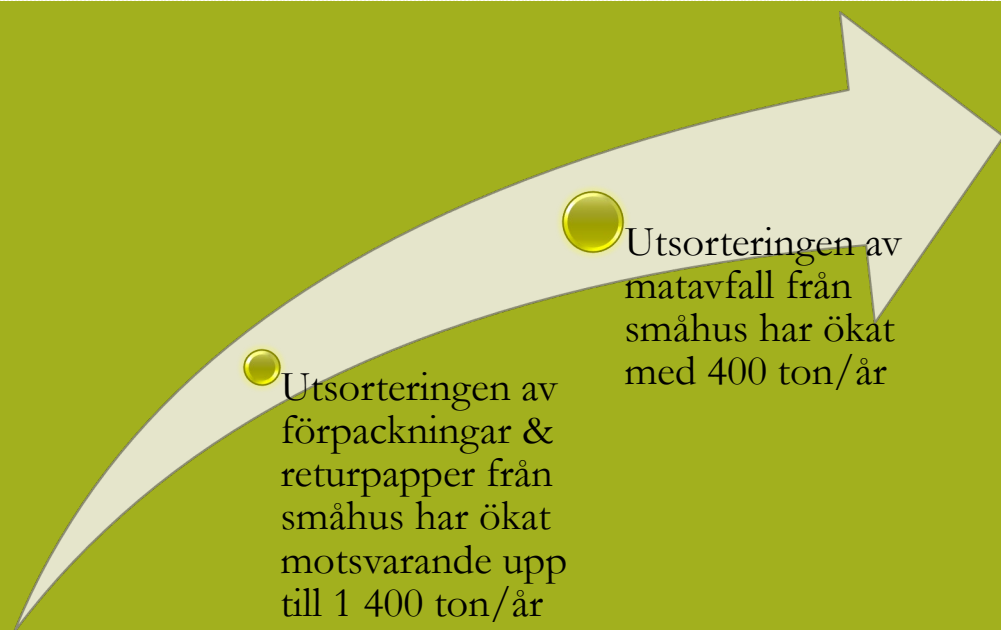
Kärl 1

Kärl 2

Innehållet av
förpackningar
& returpapper
i restavfall
från småhus
har minskat
med 50%

Utsorteringen av
förpackningar &
returpapper från
småhus har ökat
motsvarande upp
till 1 400 ton/år

Utsorteringen av
matavfall från
småhus har ökat
med 400 ton/år

RETURPAPPER

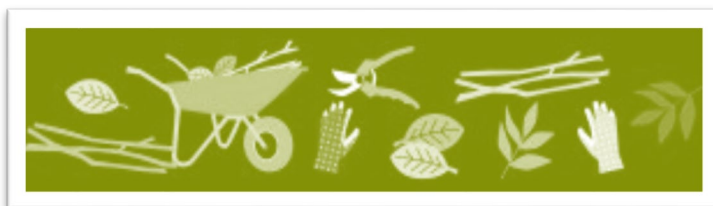
Under hösten skrevs avtal med Ohlssons AB för att sköta tidningsinsamlingen från återvinningsstationerna i kommunen samt säkerställa avsättning.

Ohlssons har i sin tur skrivit avtal med FTI AB om att hyra containerplatser för returpapper på alla återvinningsstationerna, inklusive städning kundtjänst med mera.

Det startades även upp ett auktorisationssystem där entreprenörer som samlar in returpapper hos verksamheter och flerbostadshus kan ansluta sig till och därmed, efter godkännande, har tillstånd att samla in returpapper hos flerbostadshus och verksamheter på uppdrag av kommunen.

VI HAR STARTAT UPP ETT TRÄDGÅRDSABONNEMANG!

Nu kan du som bor i en- och tvåbostadshus i centrala Sigtuna, Märsta och Rosersberg, beställa Trädgårdsabonnemang för att få hämtning av exempelvis:

- Gräsklipp
- Kvistar och löv
- Växtdelar
- Fallfrukt
- Kottar

I abonnemanget ingår ett avfallskärl som rymmer 370 liter och som endast får användas till trädgårdsavfall. Tömning av kärlet sker på onsdagar varannan vecka från och med vecka 15 till och med vecka 44. **I dagsläget har vi cirka 350 kunder med detta abonnemang.**

SLAM OCH FETT

Insamling av slam från enskilda brunnar (slamavskiljare, slutna tankar, minireningsverk) samt fettavskiljare har sedan årsskiftet en ny entreprenör, Recover AB

Vi har under 2021 tömt
3224 anläggningar slam

Vi har under 2021
tömt 313
anläggningar fett

UTVINNING AV SALTER FRÅN FLYGASKA

Tillsammans med Håbo och Upplands-Bro skriver vi 2021 ett tilläggsavtal med E.ON om efterbehandling av flygaska som uppstår vid förbränning av restavfall. Efterbehandlingen kommer ske på en ny Ragn-Sellsanläggning på Högbytorp där salter i flygaskan utvinns. Salterna renas och kan sedan användas för halkbekämpning i kommunerna eller i industriella processer, samtidigt minskar mängden som ska till deponi.

Verksamhetsstöd

Det är våra röster som svarar
när du ringer och
vi som svarar på dina mejlfrågor.
Vi finns som stödfunktion
till våra kollegor på Vatten &
Renhållning och till dig som invånare och kund!

KIVRA

2021 anslöt vi oss till
betaltjänsten KIVRA,
enkel och smidig
fakturahantering för alla
våra kunder!

*"Det ska vara lätt att göra
rätt"*

1874

anslutna
kunder idag!

NY E-TJÄNST!

Från och med 2021
kan du enkelt
beställa kostnadsfri
hämtning av din
gamla julgran via
vår E-tjänst på
Mina Sidor.

*"Det ska vara lätt
att göra rätt"*

376

beställningar via
E-tjänsten 2021!

Styrelsen 2021

Styrelsen speglar den politiska sammansättningen i Sigtuna kommun. Samtliga ledamöter och suppleanter är valda av kommunfullmäktige. Styrelsen består av fem ledamöter och tre ersättare.

Ledamöter:

- Kjell Holmgren (M), ordförande
- Bo Raattamaa (M), vice ordförande
- Fredrik Brodin (C)
- Ronnie Lundin (S)
- Benny Olofsson (S)

Ersättare:

- August Eriksson (M)
- Anders Eriksson (L)
- Lars Andersson (S)